

miyon ton mikroplastik bulunuyor. Coğrafi kapsamı ve kırk yılı aşkın bir zaman aralığındaki verileri incelemesi açısından eşsiz nitelikteki bu araştırma, okyanuslardaki mikroplastik yoğunluğunun son 18 yılda hızla arttığını gösteriyor.

Boyu 5 milimetreden kısa olan plastik parçacıklar şeklinde tanımlanan “mikroplastikler”; deniz kaplumbağalarının, balinaların ve balıkların vücutlarında sıklıkla karşımıza çıkıyor. Bilimsel araştırmalar mikroplastik kirliliğini 1970’lerden bu yana takip ediyor ancak mikroplastik yoğunluğundaki asıl hızlı artış 2005 sonrasında gerçekleşti.

Söz konusu çalışmada, California’nın (ABD) Santa Monica şehrindeki 5 Gyres Enstitüsünden Marcus Eriksen ve Lisa Erdle liderliğindeki bir araştırma ekibi, okyanus yüzeyindeki plastik kirliliğine ilişkin 1979-2019 arasında toplanan ve başlıca okyanus bölgelerini kapsayan 11.000’den fazla veri toplama istasyonundan gelen verileri inceledi.

Araştırmada, okyanuslardaki plastik yoğunluğunun son 18 yılda keskin bir şekilde yükseldiği ve 2005’teki düzeyin 10 katından fazlasına ulaştığı belirlendi. Erdle bu keskin yükselişin 2005-2019 arasında plastik üretiminde gerçekleşen iki kata yakın büyük artışla ilişkili olabileceğini belirtiyor. Erdle’ya göre, plastik kirliliğini önlemeye yönelik zorlayıcı tedbirler alınmaması da artışa yol açmış olabilir.

Aslında 2019’dan bu yana bazı ülkeler mikroplastik kirliliğini azaltmak için yasal düzenlemeler yaptı. Örneğin, ülkemizde perakende sektöründe satıcıların plastik poşetleri ücretsiz

vermesi yasaklandı. Yine Birleşik Krallık’ta plastik pipetlerin yasaklanması ve tek kullanımlık poşetlere yönelik talebin azaltılması yönünde tedbirler alındı. Ancak Erdle, denizlerdeki plastik kirliliğinde kayda değer bir azaltma sağlanmak isteniyorsa küresel ölçekte plastik endüstrisinin tamamını hedefleyen radikal müdahaleler gerektiği görüşünde. 2022’de dünya ülkeleri plastik kirliliğiyle mücadele etmek için küresel bir anlaşma yapmak konusunda uzlaştı. Araştırmada, plastik politikalarında kapsamlı bir değişim olmaması durumunda, okyanuslara plastik akışının 2040 yılında 2016’dakine göre 2,6 kat daha hızlı olacağı öngörüldü. ■

Okyanuslardaki Mikroplastik Kirliliğinde Endişe Verici Artış

İlay Çelik Sezer

Okyanus yüzeyi kirliliğine ilişkin tüm dünyadan verilerin değerlendirildiği bir araştırmanın sonuçlarına göre, şu anda dünya denizlerinde yüzen 2,3

